

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **I., Z., H.**, zast. J., advokátom, F., X., proti žalovanému: **M., S., S.**, zast. J., advokátkou, G., X., **o zaplatenie 251 323,80 Sk s príslušenstvom**, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 10 Cb 8934/1993-282 zo dňa 15. januára 2007, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 10 Cb 8934/1993-282 zo dňa 15. januára 2007 **z r u š u j e** a vec vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 251 323,80 Sk a úrok z omeškania 16 % odo dňa 28. 04. 1993 do zaplatenia a nahradiť trovy konania 102 701,-- Sk na účet právneho zástupcu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že predmetom sporu je žalobcom uplatnené právo na zaplatenie ceny za dodávku 79 ks ošípaných v celkovej hodnote 251 323,80 Sk, ktoré žalobca dodal žalovanému dňa 1. apríla 1993, podľa faktúry č. 244/32 zo dňa 01. 04. 1993, splatnej 28. 04. 1993. Medzi účastníkmi nebolo sporné, že žalobca dodal žalovanému dňa 01. 04. 1993 ošípané v uvedenom množstve a hodnote, sporné bolo, či žalovaný splnil svoj záväzok zaplatiť kúpnu cenu vzhľadom na platby, ktoré žalovaný žalobcovi zaplatil. Za dodávky ošípaných, ktorých zaplatenie je predmetom sporu a žalovanému boli vyfakturované faktúrou č. 244/32, žalovaný uvedenú faktúru nezaplatil. Z prehľadu predloženého žalobcom, ku dňu podania žaloby (02. 08. 1993) vyplýva, že

žalobca evidoval voči žalovanému dlh v celkovej výške 1 845 493,70 Sk. V priebehu konania mu žalovaný v roku 1994 viacerými platbami zaplatil bez určenia konkrétneho záväzku celkom 855 119,30 Sk. Žalobca prijaté plnenie v súlade s ust. § 330 ods. 2 Obch. zák. započítal najprv na úroky z omeškania z dlžných súm v celkovej výške 474 004,-- Sk a zvyšok (281 115,-- Sk) na vyrovnanie nedoplatku z faktúry č. 159/32 vo výške 308 324,-- Sk a na čiastočnú úhradu faktúry č. 191/32, znejúcu na sumu 282 240,-- Sk, čím sa uvedený dlh znížil na čiastku 1 464 378,70 Sk. Z obsahu znaleckého posudku znalca I. č. 29/2006 vyplýva, že v roku 1993 za dodávky ošípaných žalobca vyfakturoval žalovanému sumu 2 630 649,60 Sk, pričom žalobca od žalovaného prijal sumu 2 626 649,60 Sk. Uvedené zistenie znalca súhlasí aj s údajmi uvedenými v evidencii žalobcu. Znalec však v znaleckom posudku nezohľadnil, že žalovaný z uvedenej sumy 985 374,40 Sk uhradil za spoločnosť S.. Žalovaný uhradil uvedenú sumu bezhotovostným prevodom, a to: pri úhrade vo výške 422 910,40 Sk, ktorá bola pripísaná dodávateľovi – žalobcovi na účet 12. 03. 1993, bol uvedený variabilný symbol 6432, čo zodpovedalo zostatku pohľadávky za dodané ošípané pre S., S., fakturované faktúrou č. 64/32, pri úhrade sumy 565 464,-- Sk, ktorá bola pripísaná dodávateľovi – žalobcovi na účet 22. 03. 1993, bol uvedený variabilný symbol 9032, čo zodpovedalo pohľadávke za dodané ošípané pre S., S., fakturované faktúrou 90/32. Z uvedeného je teda zrejmé, že pohľadávky žalobcu voči spoločnosti S., S. boli uhradené, a preto vo svojom účtovníctve žalobca správne vykazuje neuhradené pohľadávky z roku 2003 voči žalovanému, a to v celkovej sume 505 526,40 Sk, po započítaní úhrady prijatej v roku 2006 vo výške 484 848,-- Sk. Žalobca plnenie prijaté v roku 2006 v sume 484 848,-- Sk v súlade s ust. § 330 Obch. zák. započítal najprv na úroky z omeškania s úhradou faktúry č. 159/32 zo dňa 12. 03. 1993, splatnej dňa 26. 03. 1993, a preto je nárok žalobcu na zaplatenie sumy 251 323,80 Sk v plnom rozsahu opodstatnený. Základnou otázkou pre posúdenie dôvodnosti obrany žalovaného, ktorá spočíva v tvrdení, že kúpnu cenu za dodávku ošípaných vyfakturovanú faktúrou č. 159/32 zo dňa 12. 03. 1993, splatnou 26. 03. 1993, je zistenie, či skutočne žalovaný kúpnu cenu žalobcovi zaplatil. Žalovaný v konaní žiadnym dôkazom nepreukázal, že kúpnu cenu za dodávky ošípaných vyfakturovaných faktúrou č. 244/32 zo dňa 14. 04. 1993 uhradil. Znaleckým posudkom, ako aj stanoviskom audítora nebolo preukázané zaplatenie predmetnej faktúry, a preto súd neprihliadol na tvrdenia žalovaného o zaplatení vyfakturovanej sumy v plnom rozsahu. Pretože žalovaný nesplnil povinnosť zaplatiť kúpnu cenu podľa § 447 Obch. zák., súd

žalovaného zaviazal na zaplatenie kúpnej ceny. O úrokoch z omeškania rozhodol podľa § 369 ods. 1 v spojení s § 502 Obch. zák. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

Proti tomuto rozsudku podal žalovaný odvolanie. Namietal, že súd vo veci rozhodol v jeho neprítomnosti napriek tomu, že svoju neprítomnosť riadne ospravedlnil a požiadal o odročenie pojednávania. V čase podania žiadosti o odročenie pojednávania, nemal k dispozícii žiadny doklad o tom, že jeho právna zástupkyňa má plánované lekárske vyšetrenie (jednalo sa o lekárske vyšetrenie v zahraničí). Následne bola jeho právna zástupkyňa hospitalizovaná v nemocnici V.. Pokiaľ ide o skutkový stav veci uviedol, že dlžnú sumu uhradil, o čom súdu predložil dôkazy, avšak z príčin mu neznámych, žalobca započítal túto úhradu na plnenie za spoločnosť S. a ďalej evidoval pohľadávku voči žalovanému. Súd dospel k záveru, že žalobca bol oprávnený započítať úhradu poskytnutú žalobcovi žalovaným na úhradu na plnenie za spoločnosť S.. Nesúhlasí s rozhodnutím súdu. Uviedol ďalej, že žalobca nemal právny dôvod žiadať od žalovaného úhradu jeho pohľadávok voči tretím osobám, ktorých záväzkov žalovaný nikdy neprevzal, ani k záväzku nepristúpil, v čase odoberania tovaru od žalobcu už nebol konateľom tejto spoločnosti a ako jeden zo spoločníkov spoločnosti S.. neručí a nezodpovedá za záväzky tejto spoločnosti. Skutočnosť, že uhradil svoje záväzky voči žalobcovi v plnom rozsahu potvrdil aj znalec I., ktorý v znaleckom posudku, vypracovanom pre účely tohto konania, jednoznačne dospel k záveru, že žalovaný uhradil svoje záväzky voči žalobcovi v plnom rozsahu. Popiera akékoľvek plnenie z jeho strany za spoločnosť S.. a ani nemal dôvod, a ani úmysel plniť za túto spoločnosť. Podľa jeho názoru, variabilný symbol, ktorý zodpovedá číslu faktúry, nemôže byť dostatočným dôkazom o tom, že niekto plní za tretiu osobu. Rozhodujúcim údajom preto, kto záväzkov plní, je označenie dlžníka. Vytýka súdu, že vo svojom rozhodnutí sa vôbec nevysporiadal s tvrdením žalovaného, že na účet žalobcu poukázal dňa 18. 08. 1994 sumu 600 000,-- Sk, dňa 25. 08. 1994 sumu 200 000,-- Sk, a taktiež sumu 703 901,50 Sk, hoci mu to odvolací súd uznesením sp. zn. 3 Obo 150/03 zo dňa 10. 02. 2005 uložil a Krajský súd v Košiciach bol povinný tak učiniť v prítomnosti oboch strán. Súd sa však touto otázkou v konaní vôbec nezaoberal a právny názor odvolacieho súdu, ktorý je pre neho záväzný, vôbec nerešpektoval. Nesúhlasí zároveň s tvrdením, že plnenie poskytnuté žalovaným v roku 2006 vo výške 484 848,-- Sk bolo započítané na úhradu úrokov z omeškania s úhradou faktúry č. 159/32, splatnej 26. 03. 1993. Platbu v uvedenej výške, ktorú žalobca prijal od žalovaného v roku 2006, je platbou, ktorú bol žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi na základe právoplatného rozhodnutia súdu z titulu kúpnej ceny za tovar, ktorú žalobca

vyfakturoval faktúrou č. 263/32. Skutočnosť, že žalobca túto platbu započítal na úroky z omeškania s úhradou faktúry č. 159/32, považuje žalovaný za absurdné a v rozpore minimálne s dobrými mravmi. Týmto postupom súd prvého stupňa opätovne nedostatočne zistil skutkový stav, v dôsledku čoho vyvodil nesprávny právny záver. Tvrdí, že uhradil dlžnú sumu vyfakturovanú faktúrou č. 159/32, a to dňa 22. 03. 1993, a preto nemohol žalobcovi vzniknúť nárok na úroky z omeškania z dlžnej sumy. Navrhuje napadnutý rozsudok zmeniť a žalobu zamietnuť a priznať žalovanému trovy konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.), prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 písm. e/ O. s. p. a po preskúmaní rozsudku a konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné. Vychádzal zo zistenia, že predmetom konania je právo žalobcu voči žalovanému na zaplatenie 251 323,80 Sk ako kúpnej ceny za dodávku 79 ks ošipovaných, ktorú žalobca vyúčtoval faktúrou č. 244/32 z 15. 04. 1993. Súd prvého stupňa rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi ním uplatňovanú sumu v neprítomnosti žalovaného, napriek tomu, že právna zástupkyňa žalovaného požiadala podaním zo dňa 09. 01. 2007, ktoré bolo súdu doručené 12. 01. 2007, o odročenie pojednávania a vytýčenie nového termínu pojednávania vzhľadom na pobyt v zahraničí (ČR), z dôvodu vopred plánovaného lekárskeho vyšetrenia. Doklad k žiadosti o odročenie pojednávania pripojený nebol. Následne od 19. 01. 2007 bola právna zástupkyňa žalovaného práceneschopná (viď potvrdenie o práceneschopnosti). V predmetnom prípade súd prvého stupňa konal a rozhodoval v neprítomnosti žalovaného a jeho právnej zástupkyne, napriek tomu, že táto požiadala o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu. Súd porušil právo žalovaného na súdnu ochranu tým, že svojím postupom odňal žalovanému možnosť konať pred súdom, a tým brániť svoje práva a oprávnené záujmy.

Pokiaľ ide o skutkový stav, zistený súdom prvého stupňa, možno konštatovať, že krajský súd opätovne nedostatočne zistil skutkový stav veci, v dôsledku čoho vyvodil i nesprávny právny záver. Žalobca sa podaným návrhom domáha, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 251 323,80 Sk s príslušenstvom z titulu neuhradenia kúpnej ceny za dodaný tovar (ošipané), ktorú žalobca žalovanému vyfakturoval faktúrou č. 244/32. Medzi účastníkmi nie je sporné, že dodávka bola realizovaná. Sporným je zánik záväzku žalovaného zaplatiť kúpnu cenu, a to na základe viacerých platieb žalovaného, poskytnutých žalobcovi v rokoch 1993 a 1994. Odvolací súd vo svojom zrušujúcom uznesení uložil súdu prvého stupňa pre posúdenie dôvodnosti práva žalobcu, vykonať dokazovanie

ohľadne všetkých platieb žalovaného realizovaných v prospech žalobcu, a to za účasti oboch účastníkov konania. Prvostupňový súd sa s rozpornými tvrdeniami zo strany oboch účastníkov dostatočne nevysporiadal a bez výsluchu žalobcu i žalovaného vo veci opätovne rozhodol. Vo veci nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru účtovníctva a uložil znalcovi, aby zistil, či žalovaný uhradil faktúru žalobcu č. 244/32 zo dňa 15. 04. 1993. Napriek záverom znalca v znaleckom posudku, súd sa s namietanými skutočnosťami dostatočne nevysporiadal a tento dôkaz vyhodnotil ako nedostatočný.

Pre posúdenie dôvodnosti nároku žalobcu je potrebné vykonať dokazovanie ohľadne všetkých platieb žalovaného realizovaných v prospech žalobcu v rozhodnom období, a to za účasti oboch účastníkov konania, prihliadnuc pritom aj na zápočet žalobcu v prospech tretej osoby, a až z výsledku takto vykonaného dokazovania je možné vyvodiť záver o tom, či došlo, resp. nedošlo k zániku predmetnej pohľadávky žalobcu. Za tým účelom je potrebné, aby si súd zadovážil i spisy z ďalších sporov prebiehajúcich medzi účastníkmi konania z rovnakého právneho titulu, ktoré s predmetným skutkovým stavom súvisia.

Vzhľadom na uvedené dôvody, odvolací súd napadnuté rozhodnutie podľa § 221 ods. 1 písm. f/ a h/ O. s. p. zrušil a podľa odseku 3 tohto ustanovenia vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V zmysle § 226 O. s. p., je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 18. septembra 2008

**JUDr. Margita Fridová, v. r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: Silvia Važanová